

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у
країнах Європи та Азії»**

30 - 31 грудня 2014 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ

«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

молодежная общественная организация
«НЕЗАВИСИМАЯ АССОЦИАЦИЯ МОЛОДЕЖИ»

студенческое научное общество исторического факультета
«КОМИТЕТ ИССЛЕДОВАНИЯ ИСТОРИИ И СОВРЕМЕННОСТИ»

МАТЕРИАЛЫ

IX Международной научно-практической интернет-конференции
**«Проблемы и перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в
странах Европы и Азии»**

30 - 31 декабря 2014 г.

СБОРНИК НАУЧНЫХ РАБОТ

«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» 5

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції **«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії»** // Збірник наукових праць. - Переяслав-Хмельницький, 2015 р. - 325 с.

Материалы ІХ Международной научно-практической интернет-конференции **«Проблемы и перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в странах Европы и Азии»** // Сборник научных трудов. - Переяслав-Хмельницький, 2015 г. - 325 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України,

ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор исторических наук, профессор, действительный член НАПН Украины, ректор ГВУЗ

«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

С.М. Рик - к.ф.н., доцент;

Я.О. Потапенко - д.і.н., професор;

Т.М. Боголіб - д.е.н., професор;

Г.Л. Токмань - д.п.н., професор;

Н.В. Ігнатенко - к.п.н., професор;

В.В. Куйбіда - к.біол.н., доцент;

В.А. Вінс - к.псих.н.;

Ю.В. Бобровнік - к.і.н.;

С.М. Кикоть - к.і.н.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

С.М. Рик - к.ф.н., доцент;

Я.О. Потапенко - д.и.н., профессор;

Т.М. Боголиб - д.э.н., профессор;

Г.Л. Токмань - д.п.н., профессор;

Н.В. Игнатенко - к.п.н., профессор;

В.В. Куйбида - к.биол.н., доцент;

В.А. Винс - к.псих.н.;

Ю.В. Бобровник - к.и.н.;

С.М. Кикоть - к.и.н.

Члени оргкомітету інтернет-конференції:

Ю.В. Бобровнік,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Члены оргкомитета интернет-конференции:

Ю.В. Бобровник,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Упорядники збірника:

Ю.В. Бобровнік,

Ю.С. Табачок.

Составители сборника:

Ю.В. Бобровник,

Ю.С. Табачок.

ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СЕРЕДНІХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ

Криза традиційної концепції навчання, заснованої на оволодінні та відтворенні в пам'яті знань, відбувається через постійне відставання освіти від темпу розвитку наукових знань. Сьогодення вимагає не тільки зміни моделі взаємодії викладача і учня, а й зміни процесу отримання, запам'ятовування, зберігання і відтворення знань, який трансформується в здатність шукати, відбирати, аналізувати та синтезувати необхідну інформацію для навчання. Одним зі шляхів вирішення зазначених проблем є застосування інформаційно-комунікаційних технологій, що активно запроваджуються в навчальний процес, стаючи чи не головним його системним компонентом.

Впровадження комп'ютерної техніки в сферу освіти привело до його інформатизації, що полягає у використанні інформаційних технологій в процесі навчання з метою його оптимізації і активізації учбово-пізнавальної діяльності школярів. Вживання сучасних інформаційних технологій в навчальному процесі - одна з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку освітнього процесу. В якості середовища, що забезпечує методично правильне викладання учбового матеріалу і допомагає в управлінні пізнавальною активністю учнів, виступають електронні посібники [1, с.48].

Актуальність даної тематики полягає ще в тому, що інформатизація освіти істотно впливає на сам процес придбання знань. Нові технології навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння і глибину засвоєння величезних масивів знань.

У сучасних наукових дослідженнях визначилися певні тенденції, направлені на дослідження даної проблеми, зокрема, інтенсивно досліджуються окремі напрями процесу проектування електронних освітніх ресурсів (ЕОР) такими науковцями, як Я.С. Димарський, В.П. Мороз, С.А. Хрїсточевський, І.А. Цвіла, М.В. Шугрина; проблемі автоматизації процесу проектування ЕОР присвятили свої роботи А.В. Тряпельников, В.В. Фомін, В.В. Яхненко; навчальні програми, в тому числі експертні системи і електронні посібники досліджують такі автори, як А.І. Черевиків, І.А. Черевиків, Д.А. Ларін), Н.В. Макарова, А.А. Беспалько, В.Н. Лаврентьев, Г.К. Нургалієва, Н.І. Пак, А.І. Тажігулова); взаємодією людини з комп'ютером займається серед інших І.Уалієва; дослідження В.І. Жог, М.Н. Панкіна пов'язані з визначенням ролі інформаційних технологій у формуванні єдиного освітнього простору.

Але попри достатньо великої уваги, яка приділяється сьогодні проблемі інформатизації освіти з боку науковців, все ще існує потреба в більш глибоких і детальних дослідженнях прикладної функції електронних посібників. Тому метою даної статті є визначення переваг електронних посібників, особливостей їх застосування на уроках іноземної мови, а також принципів їх створення.

Сучасні студенти є поколінням, яке тісно пов'язане з мережею Інтернет і електронний спосіб здобуття інформації (в даному випадку саме учбової) є невід'ємною складовою їхнього життя. Нові технології в освіті вітаються студентами, оскільки вони чітко усвідомлюють той факт, що знання, уміння, навички, отримані з використанням інформаційних комунікаційних технологій стануть в нагоді в процесі самовдосконалення, а в подальшому і в кар'єрному зростанні.

Розвиток інформаційних технологій істотним чином зменшив роль географічного простору як однієї з основних перешкод для здобування якісної середньої освіти. При можливості виходу в глобальну мережу Інтернет, електронні навчальні посібники стали досяжними, їх можна переглядати і отримувати консультації по їх вивченню, фізично знаходячись на видаленій відстані від бібліотеки і вчителів школи [2, с. 56].

Електронне навчання (англ. E-learning) — це система навчання за допомогою інформаційних, електронних технологій. До електронного вчення відносяться:

- самостійна робота з електронними матеріалами, з використанням персонального комп'ютера, КПК, мобільного телефону, dvd-програвача, телевізора;
- отримання консультацій, нарад, оцінок у видаленого (територіально) експерта (викладача), можливість дистанційної взаємодії;
- створення розподіленого співтовариства користувачів (соціальних мереж), які здійснюють загальну віртуальну учбову діяльність;
- своєчасна цілодобова доставка електронних учбових матеріалів; стандарти і специфікації на електронні учбові матеріали і технології, дистанційні засоби навчання;
- засвоєння і популяризація інноваційних педагогічних технологій, передача їх викладачам;
- можливість розвивати учбові веб-сервер-ресурси;
- можливість у будь-який час і в будь-якому місці отримати сучасні знання, що знаходяться в будь-якій доступній точці світу;
- доступність середньої освіти особам з особливостями психофізичного розвитку [3, с.24].

Використання електронних навчальних посібників в освітньому процесі дозволяє більш глибоко вивчити матеріал, ознайомитися детальніше з темами. Багатий і яскравий ілюстративний матеріал в електронному посібнику дозволяє наочно продемонструвати теоретичну інформацію у всьому її

різноманітні і комплексні. При використанні електронних навчальних посібників відбувається не лише репродуктивна діяльність учнів, але і абстрактно-логічна, що сприяє кращому засвоєнню учбового матеріалу [4, а 158].

Дуже важливим є той факт, що учень має можливість і на уроках, і в процесі самостійної роботи користуватися одним і тим же електронним ресурсом, використання якого в освітньому процесі формує цілісний образ предмету, що вивчається.

Одним з основних елементів електронного посібника є фрагменти «живих» уроків викладачів. При цьому виклад матеріалу побудований так, що є можливість побачити структуру уроку і учень має можливість повторити будь-який його фрагмент. Використання ілюстрацій є також достатньо ефективним засобом. Обов'язковим елементом є додаткова відеоінформація або анімовані кліпи, супроводжуючі розділи курсу, важкі для розуміння в текстовому варіанті. Такі засоби наочної інформації дозволяють поліпшити сприйняття нового матеріалу, включити в процес запам'ятовування не лише слухові центри, але і центри зору.

До основних компонентів змісту електронного навчального посібника можна віднести інформативний, репродуктивний, творчий, емоційно-ціннісний, діяльнісний і інтерактивний.

Використання електронних посібників на уроках іноземної мови сприяє формуванню таких найважливіших навичок та вмінь, як виділення ключової інформації в об'ємних текстах, вміння узагальнювати і робити висновки, формувати і висловлювати свої думки. Електронний навчальний посібник дозволяє вирішувати наступні завдання на уроках іноземної мови: введення лексики (за допомогою яскравої наочності, відео і графічного образу з транскрипцією); закріплення лексики; робота з граматичними вправами; аудіювання (прослухування тексту, або діалогу і виконання завдань); проміжне і фінальне тестування; удосконалення процесу якісної вимови слів і словосполучень, та ін. Тобто для того, щоб електронний посібник якнайкраще відповідав сучасним вимогам до навчального процесу, необхідно, щоб він поєднував в собі функції безпосередньо посібника, викладача, довідково-інформаційного посібника, консультанта, тренажера, контролюючого засобу.

Електронний навчальний посібник може вирішувати різні завдання, тому слід виділити дві великі групи навчальних програм: програми, які використовуються в навчальному процесі, і програми для індивідуальної роботи. Перші є зручним інструментом для вчителя при виконанні вправ на різні види діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо), вони повинні допомагати йому в демонстрації різних навчальних матеріалів виступати в ролі екзаменатора при тестуванні учнів. Інші мають бути цікавими і забезпечити часткову заміну вчителя, такими, що надають пояснення, відповіді на запитання, необхідну довідкову інформацію [5, с 22]. Виходячи з цього, можна відокремити основні дидактичні принципи, які мають бути в основі створення електронних посібників з іноземної мови з врахуванням особливостей цієї навчальної дисципліни:

- принцип наочності, який здійснюється за допомогою графіки, мультиплікації, відео та мультимедійних засобів;
- принцип проблемності, де кожна дія учня спрямована на розв'язання заданих навчальних завдань;
- принцип індивідуалізації і автономності, який забезпечується режимом взаємодії студента з комп'ютером - учень, працюючи з комп'ютерним курсом, виконує обрані самостійно різновиди робіт у зручному для нього режимі;
- принципу лінгвістичної адекватності, який означає, що програмний продукт повинен забезпечувати надійність і адекватність мовних повідомлень, інструкцій, завдань.
- принцип мобільності, який проявляється в здатності системи забезпечити доступ до електронного посібника з будь-якого приладу.
- принцип гнучкості, який полягає в тому що вчитель може швидко доповнювати і змінювати текстовий або ілюстративний матеріал при виникненні такої необхідності [6, а124].

Отже, слід зазначити, що тенденції стрімкого розвитку інформаційних технологій обумовлює необхідність зміни пріоритетів в середній освіті і створення електронних методичних комплексів і цифрових освітніх ресурсів зі всіх дисциплін, які вивчаються в школі. В цьому зв'язку електронні посібники незамінні в сучасному освітньому просторі, оскільки вони роблять процес засвоєння учнями нового матеріалу доступним, наочним і цікавим, підвищуючи мотивацію до навчання. Результати впровадження вже існуючих електронних комплексів в навчальний процес демонструють успішність учнів в оволодінні іноземною мовою, констатують високу мотивацію учнів до навчання, їх високий рівень навченості та освіченості, і тому можна зробити висновок, що потрібно вивчати і поширювати досвід їх використання та проводити роботу зі створення нових електронних навчальних посібників для вивчення іноземної мови.

Література:

1. Агеев В.Н. Электронные издания учебного назначения: концепции, создание, использование: учеб. пособие / под ред. Ю.Г. Дрекса. - М.: Моск. Гос. Ун-т печати, 2003.-236с.
2. Проблемы внедрения и применения электронных учебных пособий в системах дистанционного образования российских ВУЗов [статья]// Современные проблемы информатизации в моделировании и социальных технологиях: Сб. трудов. вып. 13/ под ред. Д.т.н. проф. О.Я. Кравца. Воронеж: «Научная книга», 2008. С. 191-194.
3. Электронное обучение // ru.wikipedia.org - Режим доступа: [http://ru.wikipedia.org/wiki/Электронное обучение](http://ru.wikipedia.org/wiki/Электронное_обучение)

«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» 301

4. Зайнутдинова Л.Х.. Создание и применение электронных учебников. Астрахань, ООО «ЦНТЭП», 2003,- 364 с.
5. Клименков А. Технологии: Пять рифов обучающих программ.// "Компьютерра". - 2007. - № 15. - с.22-23
6. Approaches to Materials Design in European Textbooks: Implementing Principles of Autonomy, Cultural Awareness / Ed: Fenner Ann-Britt, Newby David. - European Center for Modern Languages, 2000. - 221 p.